

پژوهشی در فعالیتهای ایرانیان خارج از کشور (۶)

کتابشناسی کتابهای فارسی منتشر شده در آلمان

۱۳۷۵ - ۱۳۵۷

کتابشناسی کتابهای فارسی منتشر شده در آلمان ۱۳۷۵ - ۱۳۵۷

مجموعه کتابهای پژوهشی درباره فعالیتهای ایرانیان خارج از کشور درصدد است تا به سئوالات زیر پاسخ دهد:
گستره و حجم اقدامات و فعالیتهای ایرانیان خارج از کشور چه بوده و در چه قالبهای بیانی افکار، عقاید و احساسات خود را نمایاندهاند؟
تعداد، نوع، سطح و حوزه فعالیتهای فرهنگی، علمی، ادبی، هنری و آموزشی ایرانیان چه بوده است؟
تأثیر اقدامات و فعالیتهای ایرانیان خارج نشین در داخل و خارج چیست؟
ایرانیان خارج از کشور با چه شیوههایی بر منافع ملی، حاکمیت و حکومت جمهوری اسلامی ایران تأثیر می‌گذارند؟

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

www.KetabFarsi.com

کتابشناسی کتابهای فارسی منتشر شده

در

آلمان

(۱۳۷۵-۱۳۵۷)

مرکز بازشناسی اسلام و ایران

تابستان ۱۳۷۶

www.KetabFarsi.com

فهرست مطالب

الف	* - مقدمه .....
۱	* - کتابشناسی، فهرست .....
۵	* - فلسفه .....
۹	* - ادیان و مذاهب .....
۹	الف : کلیات .....
۱۰	ب : اسلام .....
۱۲	ج : دین زرتشت .....
۱۳	د : آئین مهر .....
۱۳	هـ : اساطیر .....
۱۴	و : فرقه بهائی .....
۱۷	* - علوم اجتماعی .....
۱۷	الف : جامعه شناسی .....

این کتاب شناسی، از غنای پژوهشی و عمق راهی
 برخی با جمهوری فقهی است. از کتاب های که همگانی بشود
 من لزومی کار نمی آید، از روش ها، اسکن ها، کتب و ...
 (کتابخانه کتب) (ج ۱)
 وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
 معاونت پژوهشی و آموزشی
 پژوهشی در فعالیتهای ایرانیان خارج از کشور
 کتابشناسی کتابهای فارسی منتشر شده در آلمان (۶)
 (۱۳۷۵-۱۳۵۷)
 تهیه شده در:
 مرکز بازشناسی اسلام و ایران
 چاپ یکم: تابستان ۱۳۷۶
 تعداد: ۱۰۰ نسخه

ز: طبایخی ۴۴

ح: فرش ۴۴

※ - مسائل زنان ۴۵

الف: کلیات ۴۵

ب: زن و خانواده ۴۶

ج: زن در تاریخ ۴۶

د: نقد کتاب ۴۷

※ - مردم شناسی ۴۹

※ - زبان ۵۱

الف: زبان آموز ۵۱

ب: دستور زبان ۵۴

ج: فرهنگ لغت ۵۶

※ - ادبیات ۵۷

الف: ادبیات ایران ۵۷

۱- نقد و بررسی ۵۷

۲- مقالات و نوشته‌های پراکنده ۶۰

۳- فکاهی و طنز ۶۳

۴- شعر کهن ۶۴

۵- مجموعه‌های شعری ۶۴

ب: اقتصاد ۱۷

ج: قانون ۱۹

د: حقوق ۱۹

ه: سیاست ۲۰

۱- کلیات ۲۰

۲- ایران: کلیات ۲۴

۳- ایران: احزاب ۳۱

۴- پناهندگی ۳۵

۵- جنبش کارگری ۳۶

۶- جهان ۳۷

※ - علوم عملی ۳۹

الف: کلیات ۳۹

ب: پزشکی ۳۹

ج: روان شناسی ۳۹

※ - هنر ۴۱

الف: کلیات ۴۱

ب: تئاتر ۴۱

ج: سینما ۴۲

د: عکس ۴۲

ه: طراحی ۴۲

و: موسیقی ۴۳

۶۵	۶- شعر معاصر .....
۸۰	۷- داستان و رمان .....
۸۷	۸- نمایشنامه .....
۹۰	۹- داستان کودکان و نوجوانان .....
۹۱	ب : ادبیات جهان .....
۹۱	۱- نقد و بررسی، و مقالات .....
۹۲	۲- شعر .....
۹۳	۳- داستان و رمان .....
۹۴	۴- نمایشنامه .....

یادداشت

از دیگر فعالیت‌های فرهنگی ایرانیان خارج از کشور، نشر کتابهای فارسی است. انتشار کتابهای فارسی که در دو دهه گذشته تکوین یافته از نظر حجم، تعداد عناوین، شمار مخاطبان، تیراژ و تأثیر آن بر ذهن و ضمیر مخاطبان ایرانی آنها، روز به روز به اهمیت آن افزوده می‌شود. اینک، این پدیده به عنوان یکی از پیامدهای اجتناب‌ناپذیر مهاجرت ایرانیان دارای آثار و ابعاد گسترده‌ای شده و برای خود دارای صدها مرکز و مؤسسه انتشاراتی، دهها چاپخانه، صدها کتابفروشی و نویسنده و میلیونها مخاطب شده‌است. مخاطبان فارسی زبان این کتابها از نگاه و ذهنیت نویسندگان دهه پنجاه، سلطنت‌طلبان فراری، رهبران گروهک‌های سیاسی ضد انقلاب و استادان سابق دانشگاههای کشور، تحصیلکردگان ایرانی دانشگاههای غربی و پاره‌ای از نویسندگان داخلی و حتی تنی چند از علاقه‌مندان فرهنگ و زبان فارسی و مسلمانان ایران‌دوست با مسایل ایران و جهان آشنا می‌شوند. مسلم است که سهم و نقش ایرانیان مسلمان

۹۷	* - تاریخ .....
۹۷	الف : کلیات .....
۹۸	ب : ایران .....
۱۰۲	ج : جهان .....
۱۰۵	* - زندگینامه، خاطرات .....
۱۱۱	* - سفرنامه .....
۱۱۳	* - فهرست اعلام .....
۱۱۵	۱- اسامی کتابها .....
۱۴۵	۲- اسامی ناشران .....
۱۵۷	۳- اسامی اشخاص .....

و وطن‌دوست و منصف در مقایسه با سایر گرایش‌های فکری و سیاسی چندان زیاد نیست. اما با این همه، این جریان در چند سال گذشته رو به افزایش نهاده است. شاید یکی از دلایل غلبه جریان‌های پیش‌گفته آن باشد که بیشتر رهبران فکری گروه‌ها و جریان‌های سیاسی مخالف و معاند، در خارج از کشور قرار دارند و طبیعی است که فعالان آنها بعضاً از حمایت دولتهای خارجی برخوردار باشند و از امکانات بهتری بهره‌مند شده باشند، در حالی که افراد مستقل و بیطرف از چنین امکاناتی بدور بوده‌اند.

به هر روی، همانگونه که می‌دانیم، بیشتر مهاجران ایرانی از اقلیت متوسط و بالای جامعه ایران بوده و تحصیلات و امکانات خوبی داشته‌اند. بنابراین، اگر دامنه فعالیت‌های فرهنگی، علمی و هنری آنان وسیع و گسترده باشد، چندان شکفت‌آور نیست.

اغراق نیست اگر گفته شود در ده سال اول انقلاب (۶۷-۱۳۵۶) بیش از نیمی از اصحاب قلم و نویسندگان توانای کشور، ایران را ترک گفته‌اند. حضور همین عده به اضافه نویسندگان گروه‌های چپ و سلطنت‌طلب سبب شده تا ایرانیان مهاجر از نظر انتشار تعداد عناوین کتاب و نشریات در صدر مهاجران و تبعیدیان جهان قرار گیرند.

از این رو، تلاش‌های گوناگون ایرانیان خارج از کشور در زمینه‌های فرهنگی، آموزشی و هنری و تنوع نشریات و چاپ روزافزون کتابهای فارسی، هم نمایانگر تعداد بسیار زیاد فعالان این عرصه می‌باشد و هم نشانگر تلاش آنان در جهت توصیف و تحلیل مسایل و نیازهای خود آنان و همچنین گرایش آنها به تشریح و توضیح فرهنگ و تمدن ایران و وضعیت جامعه انقلابی ماست. همچنان که این آثار، حکایتگر کوشش آنها در جهت حفظ زبان مادری و تقویت هویت فرهنگی مهاجران ایرانی است.

اگر در برهه‌ای از زمان، توجه گروه کثیری از نویسندگان به نشر مضامین و موضوعات سیاسی معطوف بوده، امروزه بیشتر آنان به طرف توصیف و تبیین آداب و رسوم، فرهنگ و تمدن و هنر و زبان ایرانی روی آورده‌اند و دلمشغولی بسیاری از آنها به غیر از مسایل علمی و تخصصی مباحثی چون: هویت ملی، زبان مادری، غریزدگی، تاریخ ایران، استحاله فرهنگی، دوزبانگی و دو فرهنگی، غم غربت، واقعیات جامعه ایران و مسایل جامعه ایرانی خارج از کشور است.

به هر حال، برای آگاهی از وضعیت و چگونگی انتشار کتابهای فارسی چاپ خارج، بایسته است تغییرات و تحولات آن را در دو دهه گذشته بررسی کنیم.

به طور کلی، چاپ و نشر کتابهای فارسی در خارج از کشور، چند مرحله را از سرگذرانیده است:

۱ - مرحله اول: سال ۶-۱۳۵۷

در این مرحله تنها ۲۷ عنوان کتاب فارسی منتشر شد و آنچه هم که انتشار می‌یافت تولید و تألیف تازه نبود، بلکه بازخوانی مجدد و نشر دوباره کتابهایی بود که پیش از آن در ایران انتشار یافته بود.

۲ - مرحله دوم: سال ۶۵-۱۳۶۰

کتابهای این مرحله، بیشتر در جواب به پرسشهای سیاسی بود مثل؛ علل سقوط شاه، دلایل و عوامل پیروزی انقلاب، وضعیت نیروهای سیاسی در ایران، جنگ ایران و عراق، رابطه ایران و غرب و ... در این سالها، جزوات و کتابهای سیاسی بالاترین عنوان و داغ‌ترین بازار را داشتند.

۳ - مرحله سوم: سال ۷۰-۱۳۶۵

در این دوره ناشران و کتابخوانان و نویسندگان ایرانی مقیم خارج وضع

مشخص‌تری یافتند و انتشار کتابهای علمی، فرهنگی و ادبی به طور جدی‌تری پی گرفته شد و چاپ کتاب هم سیر صعودی یافت.

۴ - مرحله چهارم: از سال ۱۳۷۰ تاکنون

از این دوره به بعد، هر روزه صدها روزنامه، مجله، بولتن، خبرنامه و کتاب منتشر شده و نشریات، ناشران، کتابفروشیها و نویسندگان وضع با ثبات‌تری پیدا کرده‌اند. در این مرحله، انتشار کتابهای تخصصی و علمی و نشر کتابهای داستان، رمان و شعر رو به رونق گذاشته و ناشران، کتابفروشیها و نویسندگان تازه‌ای پا به عرصه فعالیت نهاده‌اند.

این دوره که با برگزاری صدها گردهمایی، سمینار، کنفرانس و سخنرانیهای علمی و فرهنگی و تأسیس و تشکیل صدها انجمن، کانون، بنیاد و مرکز علمی و فرهنگی و هنری و ادبی از دوره‌های پیشین متمایز است، کارنامه‌اش از تمام دوره‌های دیگر پیشی می‌گیرد. رشد و گسترش فعالیت‌های فرهنگی در این دوره می‌نمایاند که چاپ و نشر کتابهای فارسی، هم اکنون در بین ایرانیان خارج جایگاه ویژه خود را باز یافته و هر نویسنده و کتاب، خوانندگان خویش را پیدا کرده است. بررسی‌های به عمل آمده نشان می‌دهد که از سال ۱۳۵۷ تاکنون، ۴۴۹ ناشر ایرانی در خارج از ایران در کار انتشار و توزیع کتاب فارسی فعال بوده‌اند که به این رقم باید شمار مؤلفینی که ناشر آثار خود بوده‌اند نیز افزوده شود.

بنابر آخرین اطلاعات در دسترس، در حال حاضر تعداد ۴۰۶ ناشر ایرانی در خارج از کشور فعالند که از این میان ۱۰۸ ناشر در آلمان، ۸۶ ناشر در فرانسه، ۵۳ ناشر در سوئد، ۹۷ ناشر در امریکا، ۳۸ ناشر در انگلستان و ۱۸ ناشر در کانادا قرار دارند. در بین مراکز و مؤسسات انتشاراتی، انتشارات نوید در آلمان با ۱۱۴ عنوان کتاب فعالترین ناشر در خارج از کشور است، پس از آن به ترتیب

انتشارات آرش با ۹۸ عنوان و نشر باران با ۴۹ عنوان می‌باشند.

یکی از نکات قابل اعتنا در باره کتابهای فارسی چاپ خارج آن است که این آثار با مشکل توزیع روبرو هستند. یعنی بسیاری از کتابها، تنها در همان محلی که نشر یافته‌اند، توزیع می‌شوند. پاره‌ای از کتابها هم که از سوی مؤلف نشر می‌یابند در گردهمایی‌ها و نشست‌های خانوادگی و محلی توزیع می‌گردند. این را نیز بیفزاییم که در چند سال اخیر، چندین چاپخانه هم توسط ایرانیان بنیاد یافته و کسان دیگری هم به تدریج به این عرصه وارد شده‌اند. چه، نیاز به چاپ حدود ۴۰۰ نشریه فارسی و نشر صدها عنوان کتاب و هزاران اعلامیه، بولتن، خبرنامه و پوستر فارسی خود ضرورت تأسیس چاپخانه و حتی صرفه اقتصادی آن را توجیه می‌کند.

در باب کتابفروشی‌های ایرانی خارج از کشور هم باید بگوییم که بسیاری از مغازه‌ها و سوپرمارکت‌های ایرانی، بخش کوچکی از فروشگاه خود را به فروش نشریات و کتابهای فارسی اختصاص می‌دهند. با این همه، در چند شهر مهم اروپایی و امریکایی، چند کتابفروشی ایرانی هم فعالیت دارند که تنها کار خود را فروش آثار ایرانی تعیین کرده‌اند.

ناگفته نگذاریم که حداقل تیراژ برای کتابهای فارسی چاپ خارج، ۵۰۰ جلد است و پدیدآورندگان ترجیح می‌دهند که در چاپ اول همین تیراژ را حفظ کنند. برخی کتابها به چاپهای بعدی می‌رسد و حتی کتابهایی هستند که همزمان و یا در فواصل معین در چند کشور به چاپ می‌رسند.

حاصل آنکه، انتشار کتاب فارسی از اواخر دهه هفتاد، همچنان سیر صعودی خود را طی می‌کند و از ۱۲۰۱ عنوان کتاب ثبت شده در فاصله سالهای ۷۰-۱۳۵۷، شعر و داستان در صدر قرار دارند. از میان ۱۸۹ عنوان داستان و رمان، ۲۶ عنوان شعر (منهای تجدید چاپ آثار کلاسیک یا شاعران معاصر

داخل کشور)، کتابهای سیاسی با ۱۵۱ عنوان، دین و عرفان ۱۲۵ عنوان، تاریخ ۱۰۸ عنوان را شامل می‌شوند. طی این مدت تنها ۲۵ عنوان کتاب در مورد مسایل زنان انتشار یافته و شعر و داستان برای کودکان پایین‌ترین رقم را دارد. این را نیز باید افزود که در سالهای ۷۵-۱۳۵۷ بیش از ۱۲۰۰ عنوان از کتابهای چاپ ایران در خارج از کشور تجدید چاپ شده‌اند.

به هر حال، امیدوارم این مجموعه توانسته باشد آگاهی‌های مفیدی در بارهٔ کمیت، کیفیت، ابعاد، آثار و حجم آثار فارسی منتشر شده در خارج از کشور ارائه نماید و بتواند وجوه ناشناخته آن را روشن گرداند.

مقدمه ناشر

از سال ۱۶۳۹ میلادی یعنی از انتشار نخستین کتاب فارسی در خارج، "داستان مسیح" در هلند، تا به امروز دهها هزار کتاب فارسی در کشورهای مختلف جهان منتشر شده‌اند. تا دو دهه گذشته بسیاری از این کتابها در کشورهای حوزهٔ فرهنگ و تمدن ایرانی پدید می‌آمدند. اما همزمان با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی در ایران، نشر کتابهای فارسی خاستگاه خود را از سرزمینهای همجوار به کشورهای اروپایی و امریکایی تغییر داد و بجای کلکته، بمبئی، حیدرآباد، استانبول و کابل، شهرهای استکهلم، یوته بوری، کلن، برلین، اپسالا، پاریس، لندن، تورنتو، فرانکفورت، کالیفرنیا، لس‌آنجلس، نیوجرسی، واشنگتن، هانوور و ... محل تجمع و حضور ایرانیان گشت. اگر روزی در خارج از کشور، نولکشور در هند با انتشار آثار فارسی آوازه می‌یافت، امروزه ایرانیان در پایتخت‌های اروپایی و امریکایی و کانادا و استرالیا با ایجاد و تأسیس دهها چاپخانه، کتابفروشی و برپایی مراکز و مؤسسات انتشاراتی و با تهیه، تألیف و

احمد مسجد جامعی

نشر کتابهای فارسی، گوی سبقت را از خارجیان ربوده‌اند.

امروزه، پدیده نشر آثار فارسی در خارج به نهایت درجه خود رسیده و هر روز هم دامنه و ابعاد آن وسعت می‌یابد. اندک تأملی در آثار منتشر شده در دو سه سال اخیر آشکار می‌سازد که این پدیده به سرعت گسترش می‌یابد و همه ساله صدها کتاب و نشریه فارسی در خارج از کشور به بازار عرضه می‌گردند. کتابهای فارسی منتشر شده در خارج، اینک به صورت یک جریان فکری، فرهنگی و علمی و یک صنعت فرهنگی در بین ایرانیان خارج نشین در آمده و برای خود چند هزار نویسنده، صدها مؤسسه انتشاراتی، دهها چاپخانه، کتابفروشی‌های مختلف در کشورهای اروپایی و امریکایی، سیستم توزیع، مخاطبان و نشریات نقد کتاب بوجود آورده است.

علیرغم اهمیت این پدیده، متأسفانه تاکنون در داخل کشور، نه افراد و اشخاص صاحب‌نظر و نه نهادها و سازمانهای مرتبط با پدیده ایرانیان خارج از کشور به آن توجه کافی ننموده‌اند. در حالی که آثار فارسی منتشر شده، حاصل کوشش گروه‌هایی از ایرانیان است که هم از لحاظ سیاسی و فرهنگی و هم از لحاظ علمی و پژوهشی بسیار با اهمیت هستند. در باب اهمیت این آثار باید متذکر شد که آنها به زبان فارسی نگاشته شده‌اند و نویسندگان آنها ایرانیانی هستند که علیرغم گرایشهای متفاوتشان، عضو جامعه بزرگ ایرانیان به شمار می‌آیند و محصول تلاش آنها به هر حال متعلق به این کشور بزرگ است.

هرکسی که دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش
بنابراین، از آنجا که تاکنون اطلاعات کامل و دقیقی در باره تمام کتابهای فارسی منتشر شده در خارج از کشور ارائه نشده بود، این مرکز بر آن شد تا با همت آقای معین‌الدین محرابی که پیش از آن نیز چندین فهرست از کتابهای فارسی چاپ خارج از کشور منتشر کرده بود، فهرست کامل کتابهای فارسی را در

کشورهای مختلف تهیه و ارائه نماید.

مجموعه حاضر در بردارنده فهرست نسبتاً کاملی از کتابهایی است که از سال ۱۳۵۷ تا ۱۳۷۵ در آلمان نشر یافته‌اند. ویژگی نخست این مجموعه آن است که به محققان و نهادهای مرتبط با کتاب، امکان می‌دهد تا با نویسندگان فارسی زبان و آثار فارسی منتشر شده در آلمان آشنا شوند. ویژگی دوم مجموعه حاضر آن است که ناشران و دست‌اندرکاران کتاب فارسی و حجم و نوع آثار در هر کشور نمایانده می‌شود.

این مجموعه، همچون سایر فعالیتهای انسانی از عیب و ایراد برکنار نیست. لذا، از نظرات و پیشنهادات ارباب بصیرت و مطلعان نیکخواه برای تکمیل و اصلاح آن استقبال می‌کنیم و از همت آنان مدد می‌طلبیم.

کیومرث امیری

مدیر مرکز بازشناسی اسلام و ایران

کتابشناسی، فهرست

۱ - شماو ما [فهرست نامهای ایرانی] / هوشنگ احمدی پور دوانی.
دوسلدورف (۱۳۷۰)، ناشر: مؤلف، ۷۷ ص.

۲ - فهرست مطالب کبود (ش ۱ تا ۱۲) / معین الدین محرابی. هانور
(۱۳۷۴)، ناشر: کبود، ۳۳ ص.

۳ - فهرست نام و نشانی پزشکان و دندان پزشکان ایرانی در آلمان
باختری و برلین غربی / گردآورنده: دکتر عبدالرضا مجد ری. کلن (۱۳۶۶)،
ناشر: چاپ و پخش کتاب سهراب، ۱۴۳ ص.

۴ - فهرست نسخه‌های خطی فارسی در دانشگاه هایدلبرگ /
سیف‌الدین نجم‌آبادی. هایدلبرگ (۱۳۶۹)، ناشر: کتابخانه دانشگاه هایدلبرگ.

۵ - ققنوس (فهرست انتشارات حزب توده ایران) / برلین (۱۳۷۲)،

ناشر: انتشارات حزب توده ایران، ۱۶ ص.

۶ - کتابها و نشریه‌های مهاجرت (فهرست کتابها و نشریه‌های ایرانیان در خارج از کشور از سال ۱۳۵۷)، جلد اول [دوزبانه: فارسی - آلمانی] / ویراستاران: بهزاد کشمیری‌پور، خانم کاترین اشتاین‌یان. هانور (۱۳۷۲)، ناشر: کارگاه ایرانیان، ۱۳+۱۵۳ ص.

۷ - معرفی کتاب (جلد اول): کتابهای فارسی منتشره در خارج از کشور (۱۳۶۰ تا شهریور ۱۳۶۹) / معین‌الدین محرابی. کلن (۱۳۶۹)، ناشر: نشر رویش، ۱۰۷ ص.

۸ - معرفی کتاب (جلد دوم): کتابهای فارسی منتشره در خارج از کشور (۱۳۶۰ تا شهریور ۱۳۷۰) / معین‌الدین محرابی. کلن (۱۳۷۰)، ناشر: نشر رویش، ۱۱۶ ص.

۹ - معرفی کتاب (جلد سوم): کتابهای فارسی منتشره در خارج از کشور (۱۳۵۷ تا ۱۳۷۰) / معین‌الدین محرابی. کلن (۱۳۷۱)، ناشر: نشر رویش، ۱۲۵ ص.

۱۰ - معرفی کتاب (مجموعه اول): کتابشناسی کتابهای فارسی منتشره در خارج کشور (۱۳۵۷ تا ۱۳۷۱)، بضمیمه: معرفی جراید و مطبوعات فارسی

در خارج کشور / معین‌الدین محرابی. کلن (۱۳۷۳)، ناشر: فهرست نگاری آثار و نوشته‌های فارسی در خارج کشور، ۳۲۶ ص.

۱۱ - معرفی کتاب (مجموعه دوم): کتابشناسی کتابهای فارسی منتشره در خارج کشور (۱۳۵۷ تا ۱۳۷۲) / بکوشش: معین‌الدین محرابی. کلن (۱۳۷۱)، ناشر: فهرست نگاری آثار و نوشته‌های فارسی در خارج کشور، ۱۴۲ ص.

۱۲ - معرفی کتابهای جدید ادبی در ایران (۱۳۶۵ - ۱۳۷۰) / نام تهیه کننده ذکر نگردیده. فرانکفورت (۱۳۷۱)، ناشر: ندارد، ۴۶ ص.

فلسفه

۱۳ - انسان از دیدگاه مارکس / اریش فروم. ترجمه: محمد راه‌رخشان.
هامبورگ (۱۳۷۳)، ناشر: انتشارات سنبله، ۱۱۱ ص.

۱۴ - انسان موضوع رنسانس هستی / ش. والامنش. هانور (۱۳۶۴)،
ناشر: ندارد، ۴۴ ص.

۱۵ - درباره مارکسیسم غربی / پری آندرسون. ترجمه: سیاوش بهمنی.
هانور (۱۳۶۹)، ناشر: نشر اندیشه، ۲۰۰ ص.

۱۶ - در نقد بر فلسفه حقوق هگل / مارکس. برلین (۱۳۶۳)، ناشر:
انتشارات پیکارگر.

۱۷ - رئالیسم اسلامی و فلسفه مارکسیست / دکتر فروتن. هایدلبرگ
(۱۳۶۹)، ناشر: ندارد، ۳۷۱ ص.

۱۸ - شعر فلسفی خیام / دکتر اعتماد. برلین (۱۳۶۴)، ناشر: ندارد، ۱۵۲ ص.

۱۹ - عقاید و آراء فلسفی، رشد افکار مادی و ظهور راسیونالیسم و ناسیونالیسم / مرتضی راوندی. برلین (۱۳۶۳)، ناشر: انتشارات پیکارگر.

۲۰ - فقر فلسفه / مارکس. برلین (۱۳۶۳)، ناشر: انتشارات پیکارگر.

۲۱ - فلسفه مارکسیسم و رنالیسم اسلامی (۱ و ۲) / فرنود. هایدلبرگ (۱۳۶۲)، ناشر: انتشارات سازمان راه آینده، ۷۹ ص.

۲۲ - ماتریالیسم تاریخی / نام مؤلف ذکر نگردیده. هایدلبرگ (۱۳۶۷)، ناشر: انتشارات سازمان راه آینده، ۱۳۰ ص.

۲۳ - مارکسیسم، ماتریالیسم، دیالکتیک و فلسفه / کارل گرش. حمید وارسته. هانور (۱۳۶۹)، ناشر: انتشارات نقد، ۱۵۱ ص.

۲۴ - مارکسیسم و دیالکتیک / دیوید هیلل روبن، روی اجلی، لوچیو کولتی، لویی آلتوسو. ترجمه رضا سلحشور، شاهرخ دقیقی. هانور (۱۳۶۹)، ناشر: انتشارات نقد، ۱۹۹ ص.

۲۵ - مارکسیسم و فلسفه (دفتر نخست) / روی اجلی، کارل گرش. تشودور آدورنو. ترجمه: حمید وارسته، امیر هاشمی، رضا سلحشور. هانور (۱۳۶۸)، ناشر: انتشارات نقد، ۱۷۲ ص.

۲۶ - مدلهای فکری / دکتر همایون مه منش. کلن (۱۳۷۱)، ناشر: انتشارات ملی، ۲۰ ص.

۲۷ - مصاحبه با کارل پوپر / ترجمه: خسرو ناقد. کلن (۱۳۶۹)، ناشر: مؤلف، ۲۴ ص.

۲۸ - مکاتبات مارکس و انگلس درباره ماتریالیسم تاریخی / ترجمه: سازمان وحدت کمونیستی. (۱۳۵۸)، ناشر: سازمان وحدت کمونیستی، ۱۰۶ ص.

۲۹ - نقد فلسفه هگل / کارل مارکس، ترجمه: رضا سلحشور. هانور (۱۳۶۷)، ناشر: انتشارات نقد، ۳۰ ص.

ادیان و مذاهب

الف: کلیات

- ۳۰ - بهائیگری، شیعیگری، صوفیگری / احمد کسروی. بامقدمه: بهرام چوبینه. کلن (۱۳۶۷)، ناشر: انتشارات مهر، ۳۴۳ ص.
- ۳۱ - پیدایش و سرنوشت مذاهب در سرزمین ایران / آلفونس گابریل. ترجمه: ابوالحسن محمدی. کلن (۱۳۶۹)، ناشر: انتشارات رهیاب، ۱۵۳ ص.
- ۳۲ - درباره مذهب / کارل مارکس، فریدریش انگلس. ترجمه: الف. فاروق. کلن (۱۳۷۰)، ناشر: مؤلف، ۱۷۸ ص.
- ۳۳ - مناسبات طبقات و احزاب با مذهب و کلیسا / مارکس، انگلس، لنین. برلین (۱۳۶۳)، ناشر: انتشارات پیکارگر [شامل پنج مقاله].

ب: اسلام

(۳۴) - اسلام شناسی: زمینه‌های اقتصادی - اجتماعی پیدایش اسلام (باتوضیحات و اضافات) / علی میرفطروس. (۱۳۶۴)، ناشران: انتشارات پام (زاربروکن)، انتشارات فرهنگ (پاریس)، ۱۴۵ ص.

(۳۵) - اصول حاکم بر قضاوت اسلامی و حقوق بشر در اسلام / ابوالحسن بنی‌صدر. (۱۳۷۱)، ناشر: انتشارات انقلاب اسلامی، ۱۰۷ ص.

(۳۶) - اصول راهنمای اسلام / ابوالحسن بنی‌صدر. (۱۳۷۱)، ناشر: انتشارات انقلاب اسلامی، ۳۰۴ ص.

(۳۷) - بیست و سه سال / علی دشتی. بامقدمه: هواداران سازمان مبارزه برای ایجاد جنبش مستقل کارگری. فرانکفورت (۱۳۶۰)، ناشر: هواداران سازمان مبارزه برای ایجاد جنبش مستقل کارگری، ۱۳۶ ص.

(۳۸) - بیست و سه سال (رسالت) / علی دشتی. بکوشش و ویرایش: بهرام چوبینه. کلن (۱۳۷۳)، ناشر: انتشارات مهر، ۴۰۸ ص.

(۳۹) - بیماری اسلام‌زدگی چیست و بیمار اسلام‌زده کیست؟ (جلد اول) / حسن نظری غازیانی. دوسلدورف (۱۳۷۰)، ناشر: انتشارات مرد امروز،

۳۱۴ ص.

(۴۰) - بیماری اسلام‌زدگی چیست و بیمار اسلام‌زده کیست؟ (جلد دوم): الگوی چند از بیماران اسلام‌زده / حسن نظری غازیانی. دوسلدورف (۱۳۷۰)، ناشر: انتشارات مرد امروز، ۱۶۳ ص.

(۴۱) - ترجمه فارسی قرآن مجید / ترجمه: ابوالقاسم پاینده. (۱۳۶۶)، ناشران: انتشارات نوید (زاربروکن)، انتشارات مهر (کلن)، ۲۲۴ ص.

(۴۲) - تشیع و سیاست در ایران (جلد اول) / بهرام چوبینه. دوسلدورف (۱۳۶۴)، ناشر: انتشارات مرد امروز، ۳۰۴ ص.

(۴۳) - تشیع و سیاست در ایران (جلد دوم) / بهرام چوبینه. دوسلدورف (۱۳۶۴)، ناشر: انتشارات مرد امروز، ۳۷۴ ص.

[کتاب فوق، همزمان در فرانسه نیز توسط انتشارات سازمان جنبش ناسیونالیستی منتشر شده است.]

(۴۴) - حقوق بشر در اسلام / ابوالحسن بنی‌صدر. دارمشتات (۱۳۶۸)، ناشر: انتشارات انقلاب اسلامی، ۱۴۳ ص.

(۴۵) - درباره کتاب «اسلام شناسی» / ابوذر ورداسبی. (۱۳۶۵)، ناشر:

کتاب طالقانی، ۱۰۰ ص. | نقدی است بر کتاب «اسلام شناسی» اثر: علی میرفطروس |

۴۶ - سیمای علی در آئینه زمان / محمود بیگی. زاربروکن (۱۳۷۱)،
ناشر: انتشارات ندا، ۱۰۵ ص.

۴۷ - شانزده نامه به آقای منتظری درباره توضیح المسائل آقای خمینی
(نقدی بر احکام نجاست و معاملات) / احمد - علی بابایی. برلین (۱۳۶۱)،
ناشر: انتشارات مجمع اسلامی دانشجویان ایرانی در برلین غربی، ۱۵۸ ص.

۴۸ - مارکسیسم اسلامی یا اسلام مارکسیستی / بیژن جزنی. برلین
(۱۳۶۳)، ناشر: دانشجویان پیشرو در خارج کشور (هوادار راه فدائی)،
۲۴ + ۳۴ ص.

[در مقدمه ناشر آمده که این اثر بیژن جزنی برای نخستین بار انتشار یافته است]

۴۹ - مروری بر هویت تاریخی تشیع فقهاتی و تشیع علوی (بررسی
اجمالی روند شکل گیری مبانی فقه) / محمد جواد موحد. دوسلدورف
(۱۳۷۲)، ناشر: ندارد، ۱۱۵ ص.

۵۰ - نام نادرست «فرهنگ اسلامی» از کجا آمده است (فارسی - آلمانی)
/ دکتر تیرداد توس - رازی. کلن (۱۳۷۱)، ناشر: ندارد، ۱۰۸ ص.

ج: دین زرتشت

۵۱ - آشنایی با زرتشت / علی اکبر جعفری. برلین (۱۳۷۲)، ناشر: انجمن
دوستاناران اشوزرتشت، ۵۶ ص.

۵۲ - خدایان آریایی و آئین یکتاپرستی زرتشت / رحیم عزیزی.
گوتینگن (۱۳۷۳)، ناشر: انتشارات زهاب، ۱۸۶ ص.

د: آئین مهر

۵۳ - گسترش یک آئین ایرانی در اروپا / المار شورتهایم. ترجمه: نادرقلی
درخشانی. کلن (۱۳۷۱)، ناشر: انتشارات مهر، ۲۸۵ ص.

ه: اساطیر

۵۴ - جهان بینی حماسه کور اوغلو / بهروز حقی. کلن (۱۳۶۷)، ناشر:
مؤلف، ۴۹۶ ص.

۵۵ - ضحاک در چشم انداز یک تعبیر / الف. آویشن. زاربروکن
(۱۳۶۹)، ناشر: انتشارات نوید، ۱۱۶ ص.

۵۶) - یادگار زریران / تدوین و ترجمه: بیژن غیبی. بیلفلد (۱۳۷۵)،
ناشر: انتشارات نمودار، ۱۰ ص.
[یادگار زریران، متعلق به دوره اشکانی است و همانندی‌هایی با نمایشنامه
دارد.]

و: فرقه بهائی

۵۷) - آئین بهائی یک نهضت سیاسی نیست / تهیه و تنظیم: حقیقت پژوه.
(۱۳۶۱)، ناشر: محفل روحانی ملی بهائیان آلمان، ۱۳۸ ص.

۵۸) - اصول عقاید بهائیان (منتخباتی از آثار حضرت بهاء‌الله) /
گردآورنده ذکر نگردیده. (۱۳۶۲)، ناشر: انتشارات محفل روحانی ملی بهائیان
آلمان، ۶۱ ص.

۵۹) - سخنی کوتاه درباره آئین بهائی / علاء‌الدین قدس جورابچی.
(۱۳۶۳)، ناشر: ندارد، ۷۱ ص.

۶۰) - نامه سرگشاده جامعه بهائیان آلمان خطاب به قوای مقننه و قضائیه
و اجرائیه دولت جمهوری اسلامی ایران و اولیاء امور / (۱۳۶۳)، ناشر:
انتشارات محفل روحانی ملی بهائیان آلمان، ۳۰ ص.

۶۱) - وعده صلح جهانی (ترجمه بیانیه بیت العدل اعظم خطاب به اهل
عالم) / لانگنهاین (۱۳۶۴)، ناشر: انتشارات لجنة آثار ملی به زبانهای فارسی و
عربی، ۴۱ ص.

علوم اجتماعی

الف : جامعه شناسی

(۶۲) - تحلیل مختصری از وضعیت اقتصادی - اجتماعی سیستان و بلوچستان / (۱۳۶۸)، ناشر: انتشارات راه کارگر، ۷۲ ص.

(۶۳) - درباره ساخت جامعه ایران / نوشته: جریان انقلاب سوسیالیستی. برلین (۱۳۶۳)، ناشر: انتشارات پیکارگر.

(۶۴) - یک پژوهش در مورد ارزشیابی نام دختران از دیدگاه جامعه شناسی زبان / اشکان آویشن. زاربروکن (۱۳۶۵)، ناشر: انتشارات نوید، ۱۲۱ ص.

ب : اقتصاد

(۶۵) - جمهوری اسلامی و مصادره سرمایه‌های خصوصی / علی اکبر

اکبری. کلن (۱۳۶۹)، ناشر: مؤلف، ۱۳۵ ص.

(۶۶) - چه خواهد شد؟ (بحران آرام جهانی و آینده آن) / دکتر مرتضی محیط. هامبورگ (۱۳۷۳)، ناشر: انتشارات سنبله، ۸۰ ص.

(۶۷) - خطوطی پیرامون نفوذ سرمایه، آرایش طبقاتی و مرحله انقلاب / تألیف: بخشی از هواداران سابق چریکهای فدائی خلق ایران (ارتش رهایی بخش خلق ایران). کلن (۱۳۶۴)، ناشر: انتشارات نوزده بهمن (سازمان هواداران مبارزه مسلحانه)، ۸۲ ص.

(۶۸) - ساخت اقتصادی ایران (جلد اول) / رزمندگان آزادی طبقه کارگر. کلن (۱۳۶۹)، ناشر: انتشارات رزمندگان آزادی طبقه کارگر، ۹۸ ص.

(۶۹) - ساخت اقتصادی - تشکیل طبقات اجتماعی و سیستمهای سیاسی / مارکس. برلین (۱۳۶۳)، ناشر: انتشارات پیکارگر.

(۷۰) - سرمایه (کاپیتال): جلد اول / کارل مارکس. ترجمه: ایرج اسکندری. کلن (۱۳۷۱)، ناشر: چاپخانه فوندل، ۷۳۳ ص.

(۷۱) - سرمایه (کاپیتال): جلد دوم / کارل مارکس. ترجمه: ایرج اسکندری. کلن (۱۳۷۱)، ناشر: چاپخانه فوندل، ۴۴۶ ص.

(۷۲) - سرمایه (کاپیتال): جلد سوم / کارل مارکس. ترجمه: ایرج اسکندری. برلین (۱۳۶۳)، ناشر: انتشارات حزب توده ایران، ۵۱۷ ص.

(۷۳) - سرنوشت سرمایه‌داری در خاور / ن. آ. سیمونیا. ترجمه: برزگر. کلن (۱۳۶۷)، ناشر: انتشارات ارانی، ۲۵۳ ص.

(۷۴) - سقوط بهای نفت و چشم انداز اوضاع اقتصادی جمهوری اسلامی / عارف. برلین (۱۳۶۵)، ناشر: انتشارات دانشجویان ایرانی در آلمان غربی (هوادار سابق سازمان پیکار...)، ۲۸ ص.

(۷۵) - مدخلی بر جلد دوم و سوم سرمایه (قسمت اول) / ارهارد لونبرگ. نام مترجم ذکر نگردیده. (۱۳۵۸)، ناشر: دفترهای تئوریک، ۱۴۴ ص.

ج : قانون

(۷۶) - قوانین مربوط به اقامت خارجیان و اعطای تابعیت در آلمان فدرال / مؤلف ذکر نگردیده. کلن (۱۳۶۴)، ناشر: کمیته همبستگی، ۱۶۹ ص.

د : حقوق

(۷۷) - اطلاعات عفو بین الملل (ایران: نقض حقوق بشر ۱۹۸۷ - ۱۹۹۰)

/ مترجم ذکر نگردیده. برلین (۱۳۷۰)، ناشر: ندارد، ۶۳ ص.

(۷۸) - اعلامیه جهانی حقوق بشر و میثاق‌های حقوقی، مدنی، سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی (اسناد بنیادی حقوق بشر) / مترجم ذکر نگردیده. برلین (۱۳۶۵)، ناشر: دفتر هماهنگی جامعه‌های دفاع از حقوق بشر در ایران، ۷۴ ص.

(۷۹) - رابطه بین دو جنس (زن و مرد) / حزب کمونیست فیلیپین. مترجم ذکر نگردیده. کلن (۱۳۶۴)، ناشر: ندارد، ۲۷ ص.

(۸۰) - قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر (ایران - عراق): متن کامل قرارداد ۱۹۷۵ الجزایر، عهدنامه‌ها، پروتکل‌ها و الحاقیه‌ها به دو زبان فارسی و انگلیسی / بکوشش: سیاوش بشیری. کیرفیلد (۱۳۶۷)، ناشر: انتشارات سازمان شاهیان، ۶۲ ص.

هـ: سیاست

(۱ - کلیات)

(۸۱) - آثار منتخب لنین (جلد اول: قسمت اول) / ترجمه: محمد پورهرمزان. کلن (۱۳۶۹)، ناشر: ندارد، ۸۵۲ ص.

(۸۲) - آثار منتخب لنین (جلد اول: قسمت دوم) / ترجمه: محمد پورهرمزان. کلن (۱۳۶۹)، ناشر: ندارد، ۷۵۱ ص.

(۸۳) - آثار منتخب لنین (جلد دوم: قسمت اول) / ترجمه: محمد پورهرمزان. کلن (۱۳۶۹)، ناشر: ندارد، ۶۱۲ ص.

(۸۴) - آثار منتخب لنین (جلد دوم: قسمت دوم) / ترجمه: محمد پورهرمزان. کلن (۱۳۶۹)، ناشر: ندارد، ۹۷۶ ص.

[اثر فوق، ابتدا در مسکو بچاپ رسیده؛ سال انتشار آن به ترتیب جلد چنین است: ۱۹۵۰، ۱۹۵۲، ۱۹۵۳، ۱۹۵۷]

(۸۵) - استالین یک بیوگرافی سیاسی (جلد اول: ۱۷۸۹ - ۱۹۳۴) / ایزاک دویچر. ترجمه: بهروز زاربروکن (۱۳۶۵)، ناشر: انتشارات بازتاب، ۴۵۱ ص.

(۸۶) - انتر ناسیونالیسم پرولتاری (در تئوری و عمل) / برلین (۱۳۶۱)، ناشر: انتشارات راه کارگر (کمیته خارج از کشور)، ۷۴ ص.

(۸۷) - بحران جنبش کمونیستی، از کمینترن تا کمینفورم (جلد اول): بحران انتر ناسیونال کمونیستی / کلودین فرناندو. ترجمه: عباسعلی جوادی. کلن (۱۳۶۳)، ناشر: انتشارات آزاد، ۳۳۱ ص.

۸۸ - پایه‌های دموکراسی / پرویز دستمالچی. برلین (۱۳۷۲)، ناشر: ندارد، ۱۲۰ ص.

۸۹ - حزب و سازماندهی دموکراتیک / پرویز دستمالچی. برلین (۱۳۶۸)، ناشر: انتشارات جمهوری خواهان ملی ایران، ۲۷ ص.

۹۰ - سازماندهی دموکراتیک / پرویز دستمالچی. برلین (۱۳۷۱)، ناشر: ندارد، ۵۷ ص.

۹۱ - سوسیالیسم یا بربریت (مانیفست دبیرخانه متحده بین الملل چهارم) / ترجمه: رامین جوان. هانور (۱۳۷۴)، ناشر: نشر بیدار.

۹۲ - سیر اندیشه اسلامی در سه قاره / ابوالحسن بنی صدر. (۱۳۶۷)، ناشر: انتشارات انقلاب اسلامی، ۱۶۳ ص.

۹۳ - شرایط انقلاب سوسیالیستی و راه رشد غیر سرمایه داری از نظر مارکس و انگلس / علی شیرازی. برلین (۱۳۶۲)، ناشر: انتشارات پیام آزادی، ۴۶ ص.

۹۴ - کمونیست‌ها و مبارزه بخاطر دموکراسی / هایدلبرگ (۱۳۶۹)، ناشر: انتشارات سازمان راه آینده، ۳۵ ص.

۹۵ - لنین و پیشرفت اجتماعی / وادیم زاگلا دین. ترجمه: م. خردمند. برلین (۱۳۶۳)، ناشر: انتشارات حزب توده ایران، ۵۶ ص.

۹۶ - لنینیسم و استالینیسم (نکاتی درباره متد) / بابا علی. فرانکفورت (۱۳۶۹)، ناشر: انتشارات عصر جدید، ۶۲ ص.

۹۷ - مارکسیسم و دیکتاتوری پرولتاریا / هال درپیر، مونتلی جانسون. ترجمه: سوسن روستا، م - مهدی زاده، ح - ریاحی. هانور (۱۳۷۳)، ناشر: نشر بیدار، ۱۳۲ ص.

۹۸ - مبارزه طبقاتی / کارل کائوتسکی. ترجمه: ح - ریاحی. هانور (۱۳۷۳)، ناشر: نشر بیدار، ۱۹۲ ص.

۹۹ - مجموعه‌ای از چهار مقاله / دایره فرهنگی ایرانیان دمکرات در خارج کشور. (۱۳۷۱)، ناشر: انتشارات نامه پارسی، ۱۰۰ ص.

۱۰۰ - مردم و حکومت / هوشنگ احمدی پوردوانی. دوسلدورف (۱۳۷۰)، ناشر: مؤلف، ۱۴۸ ص.

۱۰۱ - مسائل تشکیلاتی در کنگره پنجم بین الملل کمونیست / پیاتینسکی. ترجمه: روشن. برلین (۱۳۶۶)، ناشر: انتشارات سازمان کارگران

انقلابی ایران (راه کارگر)، ۷۲ ص.

۱۰۲ - نه مقاله درباره جنگ (شوونیسم مرده، سوسیالیسم زنده) / لنین.
ترجمه: رزمندگان آزادی طبقه کارگر، بن (۱۳۶۴)، انتشارات رزمندگان آزادی
طبقه کارگر، ۱۸ + ۵۴ ص.

(۲ - ایران: کلیات)

۱۰۳ - اردنگ نامه، یا فلسفه تحولات در ایران / آیه الله احمدعلی مصباح.
کلن (۱۳۶۸)، ناشر: مؤلف، ۳۸۸ ص.

۱۰۴ - ارزیابی از یک موقعیت و طرح یک ضرورت / هانور (۱۳۷۱)،
ناشر: انتشارات هسته اقلیت. [شامل دو مقاله درباره عملکرد جنبش چپ
ایران]

۱۰۵ - اسناد و اطلاعات راجع به خرید سلاح توسط رژیم خمینی
(مجموعه اول) / تهیه کننده ذکر نگردیده. فرانکفورت (۱۳۶۵)،
ناشر: انتشارات روزنامه انقلاب اسلامی در هجرت، ۶۸ ص.

۱۰۶ - اشغال سندج و توطئه طرح کردگردانی / سزد. (۱۳۶۶)،
ناشر: ندارد، ۸۴ ص.

۱۰۷ - انقلاب ایران در دو حرکت / مهندس مهدی بازرگان. با
مقدمه: احمد - علی بابایی. فرانکفورت (۱۳۶۳)، ناشر: ندارد، ۵ + ۲۵۳ ص.

۱۰۸ - ایران و دموکراسی / منوچهر صالحی. هامبورگ (۱۳۷۲)،
ناشر: انتشارات پژوهش، ۱۰۶ ص.

۱۰۹ - برای نجات از سقوط سیاسی و اجتماعی مبارزه کنیم /
حسن ماسالی. (۱۳۶۰)، ناشر: ندارد، ۶۱ ص.

۱۱۰ - پیاموزیم، تبلیغ کنیم، سازمان دهیم (سلسله مقالاتی پیرامون تبلیغ
و سازماندهی در شرایط کار غیر علنی) / برلین (۱۳۶۶)، ناشر: انتشارات
حزب توده ایران، ۶۱ ص.

۱۱۱ - چکیده‌ای از مصاحبه‌ها و نظریات آیه الله العظمی سید محمدکاظم
شریعتمداری در دوران بعد از انقلاب (به مناسبت چهلمین روز رحلت) /
هامبورگ (۱۳۶۵)، ناشر: انتشارات دوازده آذر، ۳۶ ص.

۱۱۲ - حرکت با جبر، حقایق پشت پرده فتنه خمینی در ایران / پشتون -
ر. بن (۱۳۶۰)، ناشر: انتشارات زرتشت، ۲۶۷ ص.

۱۱۳ - داوری‌ها را چه خواهی گفت؟ / به کوشش: سیاوش بشیری.

(۱۳۶۷)، ناشر: انتشارات پرنگ، ۹۶ ص. [اظهار نظرهای سران سیاست و ...
درباره محمدرضا شاه]

(۱۱۴) - درباره جنبش چپ، جنبش اجتماعیون مستقل / دکتر شاپور
رواسانی. الدنبرگ (۱۳۶۱)، ناشر: مؤلف، ۴۰۶ ص.

(۱۱۵) - درباره مرحله انقلاب ایران / نوشته: جریان انقلاب سوسیالیستی.
برلین (۱۳۶۳)، ناشر: انتشارات پیکارگر.

(۱۱۶) - دیدگاههای مطرح شده در سمینار فرانکفورت / خسرو - ت،
منوچهر صالحی، ف - صنعتکار، حسن ماسالی. فرانکفورت (۱۳۶۷)،
ناشر: ندارد، ۷۰ ص.

(۱۱۷) - راه گذر آینده ایران / حسن ماسالی. (۱۳۶۳)، ناشر: جنبش
دمکراتیک زحمتکشان ایران، ۲۳ ص.

(۱۱۸) - فرم یا انقلاب / ارژنگ رحیمزاده. برلین (۱۳۶۱)، ناشر: انتشارات
هواداران سابق سازمان پیکار، ۱۴۴ ص.

(۱۱۹) - زمینه‌های تاریخی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی قیام ۲۲ بهمن و
چشم انداز آینده / محمود راسخ. فرانکفورت (۱۳۶۷)، ناشر: ندارد، ۶۴ ص.

(۱۲۰) - زندانها و زندانیان در جمهوری اسلامی / تهیه: جامعه حقوق بشر در
ایران. برلین (۱۳۶۵)، ناشر: انتشارات بازتاب، ۱۱۰ ص.

(۱۲۱) - سوسیالیسم و انقلاب ساده پندارنده / منوچهر صالحی،
حسن ماسالی. هامبورگ (۱۳۶۸)، ناشر: انتشارات پژوهش، ۵۴ ص.

(۱۲۲) - سیاست از دین جدا / آیه الله احمدعلی مصباح. کلن (۱۳۷۳)،
ناشر: دفتر آیه الله احمدعلی مصباح، ۶۸ ص.

(۱۲۳) - سیر تحول سیاست آمریکا در ایران (کتاب اول): آمریکا و انقلاب /
ابوالحسن بنی صدر. (۱۳۶۵)، ناشر: انتشارات انقلاب اسلامی، ۴۴۵ ص.

(۱۲۴) - سیر تحول سیاست آمریکا در ایران (کتاب سوم): ایران گیت /
ابوالحسن بنی صدر. (۱۳۶۸)، ناشر: انتشارات انقلاب اسلامی، ۱۶۰ ص.

(۱۲۵) - ضد استحاله و نه مقاله و دو مصاحبه / دکتر کریم قصیم. (۱۳۶۷)،
ناشر: انتشارات طالقانی، ۱۱۹ ص.

(۱۲۶) - ضرورت عام رهبری / محمد حسین حبیبی (خائیزی). (۱۳۶۴)،
ناشر: انتشارات طالقانی، ۱۵۸ ص.

۱۲۷) - علیه جنگ، بیکاری، اختناق؛ برای صلح، کار، آزادی (مصوبات پلنوم هفتم کمیته مرکزی سازمان فدائیان خلق ایران) / (۱۳۶۵)، ناشر: انتشارات سازمان فدائیان خلق ایران، ۵۶ ص.

۱۲۸) - کودتا در انقلاب ۱۳۵۷ / م.ع. دارمشتات (۱۳۷۰)، ناشر: مؤلف، ۱۴۴ ص.

۱۲۹) - گدای وطن باش، جلای وطن نه / ف. خراسانی. کلن (۱۳۶۸)، ناشر: مؤلف، ۶۵ ص.

۱۳۰) - متدلوژی مرحله انقلاب / سازمان راه کارگر. برلین (۱۳۶۱)، ناشر: انتشارات سازمان راه کارگر (کمیته خارج کشور)، ۱۴۶ ص.

۱۳۱) - مجموعه شش مقاله / م.م. برلین (۱۳۶۶)، ناشر: ندارد، ۱۱۲ ص.

۱۳۲) - مجموعه‌ای از سخنرانی‌های جمهوری خواهان ملی ایران / سخنرانان: کمال ارس، امیر پیشداد، بیژن حکمت و ... (۱۳۶۵)، ناشر: دایره

.....

۱۳۳) - محاسبه کردار سیاستمداران ایران / آیه الله احمدعلی مصباح. کلن

۱۳۴) - مرحله انقلاب ایران / برلین (۱۳۶۱)، ناشر: سازمان راه کارگر (کمیته خارج کشور)، ۱۴۲ ص.

۱۳۵) - مروری بر جنبش چپ ایران / نام مؤلف ذکر نگردیده. هامبورگ (۱۳۷۰)، ناشر: ندارد، ۹۸ ص.

۱۳۶) - مسئله سلمان رشدی و چند مقاله دیگر / آیه الله احمدعلی مصباح. کلن (۱۳۷۳)، ناشر: دفتر آیه الله مصباح، ۴۰۵ ص.

۱۳۷) - مصاحبه با تاریخ / اوریا نا فالاجی. ترجمه: پیروز ملکی. هامبورگ (۱۳۶۸)، ناشر: علی حقیقی، ۲۳ ص. [مصاحبه اوریا نا فالاجی با محمدرضا شاه]

۱۳۸) - مقدمه‌ای بر مباحث دمکراسی در جنبش چپ ایران / بهروز پرهام. (۱۳۶۷)، ناشر: انتشارات سازمان فدائیان خلق ایران، ۱۱۸ ص.

۱۳۹) - نامه‌هایی به سفارت جمهوری اسلامی ایران (بن) / حسن حبیبی. کلن (۱۳۸۰)، ناشر: ندارد، ۶۰ ص.

۱۴۰) - نتایج سمینار گوته بورگ / منوچهر صالحی، حسن ماسالی،

.....